

แนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

แนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นการกำหนดแนวทางในดำเนินการต่อเนื่องจากแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายให้เป็นสะพานเชื่อมระหว่างเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ไปสู่ภาคการปฏิบัติของการดำเนินแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (แผนระดับที่ ๑) ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านความมั่นคง (แผนระดับที่ ๒) ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีแผนแม่บทย่อย ได้แก่ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ซึ่งกำหนดเป้าหมายเอาไว้ ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น และ ๒) ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

แนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีความมุ่งหมายหลักในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง (Security Cooperation) ด้วยการเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานของกระทรวงกลาโหม ในการเข้าร่วมการประชุมและกิจกรรมต่าง ๆ ของอาเซียน ซึ่งมีกลไกความร่วมมือหลักภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community: APSC) ได้แก่ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus: ADMM-Plus) เพื่อใช้เวทีอาเซียนเป็นแรงสนับสนุนรัฐบาลในการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และประเทศมหาอำนาจ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตร รักษาความเป็นกลาง ลดเงื่อนไข และป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งยึดมั่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติ

แนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อใช้ทดแทนแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งจะครบอายุลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านความมั่นคงในทุกๆระดับ
๒. เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงาน และกำลังพลให้มีขีดความสามารถมากขึ้นทั้งในเวทีระดับภูมิภาคจนถึงระดับโลก

๓. เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนความร่วมมือในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community: APSC) ข้ามไปยังประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Social Cultural Community: ASCC) จนนำไปสู่การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง
๔. เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมการประชุมของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ซึ่งอาจต้องมีการตกลงใจในระหว่างการประชุม และเพื่อให้การตกลงใจดำเนินไปตามนโยบายและทิศทางเดียวกัน ได้แก่ การประชุม ADMM การประชุม ADMM-Plus การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Senior Officials' Meeting: ADSOM) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียนกับเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Plus: ADSOM-Plus) การประชุมคณะทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Working Group: ADSOM WG) การประชุมคณะทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียนกับเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Plus Working Group: ADSOM-Plus WG) รวมทั้งการประชุมผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียน (ASEAN Chief of Defence Forces Meeting: ACDFM) และการประชุมผู้บัญชาการเหล่าทัพอาเซียน
๕. เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการและการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ (Experts' Working Groups: EWGs) ในกรอบการประชุม ADMM-Plus ทั้งในวงรอบปัจจุบัน ซึ่งกระทรวงกลาโหมราชอาณาจักรไทย และสหรัฐอเมริกา ดำรงตำแหน่งเป็นประธานร่วมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางทะเล (Experts' Working Group on Maritime Security: EWG on MS) ในกรอบการประชุม ADMM-Plus (สิ้นสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๗) และในวงรอบถัดไป (ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐)
๖. เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในการบริหารจัดการชายแดน (Border Management) อย่างบูรณาการตามเอกสารแนวความคิดว่าด้วยความร่วมมือด้านบทบาทของฝ่ายทหารอาเซียนในการสนับสนุนการบริหารจัดการชายแดน (Concept Paper on the Role of ASEAN Defence Establishments in Supporting Border Management) ซึ่งได้รับการรับรองจากที่ประชุม ADMM ครั้งที่ ๑๓ ณ ประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒
๗. เพื่อพัฒนาและสนับสนุนแนวทางการดำเนินการและการปฏิบัติงานของศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (ASEAN Center of Military Medicine: ACMM)
๘. เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่กำลังพลและสาธารณชน ในเรื่องกิจกรรมขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนของกระทรวงกลาโหม

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (แผนระดับที่ ๑)

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (หลัก)

๒.๑.๑.๑ เป้าหมาย

- ประเทศไทย มีความมั่นคงปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อย
- กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มีความพร้อมเผชิญเหตุและรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคง ในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง
- ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชม และได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

๒.๑.๑.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ
- การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๒.๑.๑.๓ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการปฏิบัติ เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับกำลังพล และหน่วยงานของกระทรวงกลาโหม ในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียนและอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ในภาพรวม จะสามารถตอบสนองโดยตรงต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มีความพร้อมเผชิญเหตุและรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคง ในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง และ ๒) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชม และได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ ตลอดจนสามารถสนับสนุนความสำเร็จในเป้าหมายอื่น ๆ อีก ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) ประเทศไทยมีความมั่นคงปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อย ๒) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข รวมทั้งมีความสามัคคีปรองดองอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ๓) ประชาชนเคารพในความหลากหลาย บนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่างประเทศ (รอง)

๒.๑.๒.๑ เป้าหมาย

- พัฒนาต่อยอดด้านการต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๒.๑.๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่างประเทศ

- การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ
- การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
- การต่างประเทศมีเอกภาพ และบูรณาการ

๒.๑.๒.๓ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แนวทางการปฏิบัติฯ เป็นแนวทางสำหรับกระทรวงกลาโหมในฐานะหน่วยงานหลัก ด้านความมั่นคงของประเทศให้มีบทบาทนำในเวทีอาเซียน และอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา โดยเป็นกลไกในการเสริมสร้าง การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติ และสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น เช่น การต่อต้านการทำประมงโดยผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated (IUU) Fishing) และการต่อต้านการค้ามนุษย์ (Human Trafficking) รวมถึงเป็นกลไกในการผลักดัน ให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น และทำให้กระทรวงกลาโหมมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และผลักดันให้ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือ กับต่างประเทศในทุกภูมิภาค

๒.๒ แผนระดับที่ ๒

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนย่อย การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้ง องค์การภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาาร่วมกันได้

แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ แนวทาง ได้แก่

๑) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสันติสุข มั่นคง และสมดุลสำหรับทุกฝ่าย ให้ทุกประเทศพร้อมเข้ามีส่วนร่วมในการประสานและปฏิบัติการกิจต่าง ๆ อย่างมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งมุ่งแบ่งปันและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงร่วมกันอันจะนำไปสู่ ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างราบรื่นและยั่งยืน โดยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในทุกระดับและทุกด้าน กับนานาชาติ โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ในมิติต่าง ๆ อย่างสมดุล พัฒนาและเสริมสร้างระบบ กลไก มาตรการ ตลอดจนถึงความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์กับประเทศไทย ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ด้านความมั่นคงร่วมกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ผลักดันการหารือ ทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคีในทุกระดับ อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ เชื่อใจ ไปจนถึงความตระหนักรู้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งลดความหวาดระแวงระหว่างกัน โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่าง ๆ และการจัดเวทีสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนทำให้บรรยากาศการดำเนินการระหว่างประเทศในทุกเรื่องทุกชั้นตอน ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพอย่างแท้จริง

๒) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาค อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้อย่างสันติวิธี และร่วมมือกันเพื่อการพัฒนา ให้เป็นไปตาม เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของประชาคมอาเซียนและความเป็นแกนกลาง ของอาเซียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชน ในทุกมิติและทุกระดับ ทำการแลกเปลี่ยน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันอย่างแน่นแฟ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมการเมือง และความมั่นคงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับมิตรประเทศ ซึ่งได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ประเทศสำคัญในภูมิภาค และนานาชาติทั่วโลก รวมทั้งกรอบความร่วมมือ ด้านความมั่นคงระดับภูมิภาคอื่น ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพ ในภูมิภาค ตลอดจนผลักดัน และเผยแพร่การพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์ของพระราชา ให้เป็นที่เข้าใจและมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องในภูมิภาค อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนร่วมกันต่อไป

๓) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และ ภูมิภาคที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อให้ความมั่นคงในภาพรวมทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และ โลกมีการพัฒนาไปสู่สันติสุขอย่างแท้จริง เป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยผลักดันส่งเสริมให้การดำเนินการและความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปตามหลักการปฏิบัติสากล กฎหมาย และความตกลงระหว่างประเทศ พร้อมคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างรัฐต่อรัฐ เอกชนต่อเอกชน และ ประชาชนต่อประชาชน สร้างเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการป้องกันและระงับภัยคุกคามทุกรูปแบบ พร้อมพัฒนา ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกระดับ ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง อาเซียน รวมถึงระหว่างมิตรประเทศ ในกรณีเกิดวิกฤตการณ์สำคัญ อาทิ ความอดอยาก ภัยพิบัติขนาดใหญ่ ฯลฯ ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีความมั่นคง ระหว่างประเทศ และการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติให้นานาประเทศ ตระหนักและให้การยอมรับถึงความสำคัญ รวมไปถึงการเสริมสร้างพลังบวกหรืออำนาจแบบนุ่มนวลของไทย โดยอาศัยการส่งเสริมและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดี และวัฒนธรรมประเพณีไทย ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชชา ความนิยมวิถีไทย สินค้าไทย ฯลฯ ผ่านความสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ทุกระดับและทุกช่องทาง

เป้าหมายย่อย ประเทศมีความมั่นคง และสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอก ได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น และประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทาง และส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๒.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ และความร่วมมือด้านความมั่นคง ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

แนวทางการพัฒนา

๑) ดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างสมดุล เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริม และรักษาผลประโยชน์ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน และนานาชาติ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมกันดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหา และลดผลกระทบจากภัยคุกคาม ทั้งปัญหาข้ามชาติ ปัญหาท้าทายด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ และสาธารณภัยขนาดใหญ่

๒) เสริมสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการ ความมั่นคงตามแนวชายแดน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหามีอยู่และส่งเสริมให้ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นชายแดนแห่งความร่วมมือ โดยพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงพื้นที่ชายแดน ป้องกันการลักลอบ เข้าเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดน และการสร้างความสัมพันธ์ระดับประชาชน

๒.๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (สำนักงานสภาความมั่นคง แห่งชาติ) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๖ เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (รองรับวัตถุประสงค์ ๓.๔.๙ เพื่อส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ)

๒.๒.๓.๑ หัวข้อแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (แผนที่ ๑๖ การรักษาดุลยภาพ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ)

๑) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ บนฐานความไว้วางใจ หลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน และไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน และการยอมรับจากนานาชาติ และสามารถพัฒนาผลประโยชน์ร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในด้านความมั่นคงและ คุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ

๒) ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในอาเซียน และในเวทีองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ระดับความสำเร็จในการรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และระดับความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ

๒.๒.๓.๒ หัวข้อกลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ รวมถึงการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่าง ๆ ทั้งผู้นำและหน่วยงานความมั่นคงกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในอาเซียน และประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อไทย

- กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบให้เป็นที่ยอมรับ ในกรอบความร่วมมืออาเซียน และในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นผลประโยชน์ร่วม

- กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมหาอำนาจอย่างมีสมดุล โดยเฉพาะความสัมพันธ์ด้านการทหาร และความมั่นคง รวมถึงส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือ ด้านความมั่นคง กับกลุ่มประเทศอาเซียน

- กลยุทธ์ที่ ๗ ส่งเสริมบทบาทที่เป็นแกนกลาง และการมีท่าทีร่วมกันของอาเซียน เพื่อรับมือความท้าทายต่าง ๆ ต่อความมั่นคงและเสถียรภาพ และเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองของภูมิภาค รวมถึงส่งเสริม การแก้ไขความขัดแย้งโดยใช้หลักกฎหมายระหว่างประเทศและแนวทางสันติวิธี

๒.๒.๔ คำแถลงนโยบายคณะรัฐมนตรี โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ

๒.๒.๔.๑ สร้างบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในภูมิภาค และเวทีโลก ดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ และในเวทีโลกอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานของหลักการไว้เนื้อเชื่อใจกัน การเคารพซึ่งกันและกัน และการสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน เน้นย้ำความสำคัญของการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ การพัฒนาและส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในประชาคมโลก รวมทั้งมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนา ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ

๒.๒.๔.๒ เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน ทั้งในด้านการเมืองเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะภายใต้การเป็นประธานอาเซียนของไทย ผลักดันให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” และเป็นแกนกลางของอาเซียนในการสนับสนุนให้เกิดสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนในภูมิภาค

๒.๒.๔.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแสวงหาโอกาสทางการค้า การลงทุน องค์ความรู้และนวัตกรรมกับประเทศที่มีศักยภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก อาทิ ยุโรป ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และสนับสนุนการขยายธุรกิจในสาขาที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพ ส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมของไทยด้วยการส่งเสริมเอกลักษณ์อัตลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ที่กว้างขวางมากขึ้นในเวทีโลก

๒.๒.๔.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อรับมือกับภัยความมั่นคงในรูปแบบใหม่ อาทิ ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล การโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และปัญหาข้ามชาติที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทยและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๒.๔.๕ ขับเคลื่อนงานการทูตเชิงรุกเพื่อประชาชน เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย แรงงานไทย และภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนไทยในการร่วมเชิดชูผลประโยชน์ของไทย ในต่างประเทศ แนวคิดทางยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศ (Concepts of National Defence Strategy)

๒.๓ แผนระดับที่ ๓

๒.๓.๑ แนวคิดยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย

๒.๓.๑.๑ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง (Security Cooperation) ด้วยการใช้ทรัพยากรทางทหารในการสนับสนุนรัฐบาล โดยสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงร่วมกัน สร้างบรรยากาศความเป็นมิตร รักษาความเป็นกลาง ลดเงื่อนไข และลดโอกาสที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง รวมทั้งป้องกันมิให้ความขัดแย้งขยายขอบเขตออกไปนอกเหนือการควบคุม โดยยึดมั่นในหลักการแนวความคิดเชิงป้องกัน (Preventive) ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาในเชิงรุกก่อนที่ความขัดแย้งจะเกิดขึ้น และหากความขัดแย้งเกิดขึ้นแล้ว ก็จะสามารถควบคุมได้ทันเวลา โดยมาตรการดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานความมีเกียรติและศักดิ์ศรีในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ประเทศพึงจะได้รับ

๒.๓.๑.๒ การผนึกกำลังป้องกันประเทศ (United Defence) ด้วยการนำทรัพยากรที่เป็นพลังอำนาจของชาติทุกประเภท ในทุกมิติ ทั้งด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มาบูรณาการอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบตั้งแต่ยามปกติ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของชาติ รวมทั้งลดขีดความสามารถของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัด

๒.๓.๑.๓ การป้องกันเชิงรุก (Active Defence) โดยจัดเตรียมกำลัง เสริมสร้าง พัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรทั้งหมดให้กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีความพร้อมในการบูรณาการร่วมกัน หรือใช้กำลังเพื่อการป้องปราม การแก้ไข และยุติความขัดแย้งตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิในการป้องกันตนเอง (Right of self-defence) โดยที่ฝ่ายเราเป็นฝ่ายได้เปรียบ พร้อมรับสถานการณ์ ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม ทั้งนี้การปฏิบัติการทางทหารต้องใช้อการปฏิบัติการร่วมเป็นหลัก

๒.๓.๒ แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศของกระทรวงกลาโหม (กองความร่วมมือด้านความมั่นคง สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและแผนกลาโหม)

ความสำเร็จของการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง ขึ้นอยู่กับนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลในการประสานประโยชน์ร่วมกับประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน โดยปราศจากการแทรกแซงของประเทศมหาอำนาจ ซึ่งกองทัพเป็นเครื่องมือประการหนึ่งของประเทศ มีบทบาทนำในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยการดำเนินกิจกรรมทางทหาร ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานการทูตฝ่ายทหาร (Defence Diplomacy) ได้แก่ การพบปะหารือและการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำทางทหาร การดำเนินการของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร รวมทั้งการพัฒนาสัมพันธ์ระหว่างหน่วยทหารอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาพื้นที่ข้ามชายแดน (Cross Border Development) ที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน เพื่อลดปัญหาที่มาจากความแตกต่างทางเศรษฐกิจ การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ (Peace Operations) ในภูมิภาคต่าง ๆ ภายใต้กรอบสหประชาชาติ กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค และแนวทางของประเทศมหาอำนาจ บนพื้นฐานของผลประโยชน์แห่งชาติ เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสันติภาพให้เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อกระชับความสัมพันธ์และสร้างความพร้อมในการเผชิญภัยคุกคามทางทหารร่วมกัน รวมทั้งการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา และการปฏิบัติการร่วมในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีด้านการบรรเทาภัยพิบัติและการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อขยายความร่วมมือด้านความมั่นคงในมิติต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

ที่มีโอกาสเกิดความขัดแย้งโดยไม่ได้ตั้งใจ และให้ความสำคัญ ต่อความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งให้ความสำคัญ ในความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาของแต่ละประเทศ ซึ่งไทยควรใช้ประโยชน์จากความร่วมมือด้านความมั่นคง ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ

การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ นอกจากจะมุ่งเน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ เพื่อการส่งเสริมความไว้วางใจระหว่างกันแล้ว ยังมุ่งเน้นที่จะพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันในการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการรับมือกับปัญหาความท้าทาย ด้านความมั่นคงในปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบภัยคุกคามดั้งเดิมและภัยคุกคามรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นการสนับสนุน การดำเนินการตามแนวคิดทางยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงกลาโหมอีก ๒ ด้าน ได้แก่ การผนึกกำลังป้องกันประเทศ และการป้องกันเชิงรุก ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์มูลฐานด้านความมั่นคงของประเทศ และสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์ ของกระทรวงกลาโหมที่กำหนดไว้ คือ “มีกองทัพชั้นนำ มีบทบาทสำคัญในด้านความมั่นคงของรัฐ และมีบทบาทนำ ในการส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค”

กรอบกิจกรรมของกระทรวงกลาโหม :

กระทรวงกลาโหมได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง กับต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ การมีความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศรอบบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจ และองค์การระหว่างประเทศ ตามกรอบความเร่งด่วน ที่รัฐบาลกำหนด รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในประชาคมอาเซียนและการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพภายใต้กรอบสหประชาชาติ ทั้งนี้ นอกจากประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศแล้ว ยังมีประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงของรัฐ ในการแก้ปัญหาเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความแตกแยกในสังคมไทย การก่อการร้าย การแพร่ระบาดของยาเสพติด การโยกย้ายถิ่นฐานข้ามประเทศ แบบไม่ปกติ และการกระทำผิดกฎหมายที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงตามแนวชายแดนทางบกและในทะเล เป็นต้น ประเด็นยุทธศาสตร์ การปฏิบัติการทางทหารเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติ ในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถ ของกองทัพ เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร ที่อาจเกิดจากความขัดแย้ง อันเนื่องมาจาก ปัญหาเขตแดนและพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเล รวมทั้งมีศักยภาพทางทหารที่มุ่งไปสู่ความทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์ข้างต้น กระทรวงกลาโหมจึงได้กำหนดกรอบกิจกรรม การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงของกระทรวงกลาโหมกับมิตรประเทศ ดังนี้

๑. การเดินทางเยือนมิตรประเทศอย่างเป็นทางการของผู้บังคับบัญชาระดับสูง การเข้าเยี่ยมคารวะ ประมุข/ผู้นำของมิตรประเทศ การพบปะหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ รวมทั้งผู้นำระดับสูง ของกองทัพ โดยพิจารณาการขอรับการสนับสนุนความร่วมมือ และความช่วยเหลือทางทหารจากมิตรประเทศที่มีศักยภาพ ทางเศรษฐกิจและทางทหารสูงกว่า และอาจพิจารณาเสนอให้การสนับสนุนทางทหารต่อมิตรประเทศที่มีศักยภาพ ทางเศรษฐกิจและทางทหารน้อยกว่า อาทิ การสนับสนุนที่นั้ศึกษาในหลักสูตรทางทหารต่าง ๆ และการพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการวิจัยพัฒนาทางทหาร รวมทั้งอาจพิจารณาให้มีการจัดทำ และลงนามในความตกลง ว่าด้วยความร่วมมือทางทหาร และการป้องกันประเทศระหว่างกัน เป็นต้น

๒. การพัฒนาความร่วมมือภายใต้กลไกการประชุมระดับทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้าน ในรูปแบบของคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับกองทัพ จนถึงระดับรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานของฝ่ายปกครอง และหน่วยงานด้านการต่างประเทศร่วมกันเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ แก้ไขความขัดแย้ง รวมทั้งเป็นเวทีในการพัฒนาความร่วมมือชายแดนทั้งทางบก และทางทะเลระหว่างกัน ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างผู้นำรัฐบาลและกองทัพ ทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างสันติและในเชิงสร้างสรรค์

๓. การดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อาทิ การประชุม ADMM การประชุม ADMM Plus การประชุมผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียน และผู้บัญชาการเหล่าทัพอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) และการประชุมระดับพหุภาคีในระดับภูมิภาค โดยเฉพาะในด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญในการเสริมสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันของกองทัพในกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการยกระดับความร่วมมือ และขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมสำหรับการรับมือต่อภัยคุกคามรูปแบบอื่น ๆ

๔. การประชุมทวิภาคีด้านความมั่นคงกับกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ ซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกระทรวงกลาโหมและกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศจะได้พบปะและหารือร่วมกัน เพื่อกระชับความสัมพันธ์ รวมทั้งเป็นการขยายผล และพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงที่สำคัญ ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการระหว่างกระทรวงกลาโหมของทั้งสองประเทศที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว ให้มีความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมหารือทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ คือ ระดับกองบัญชาการกองทัพไทย (Senior Staff Talks) และเหล่าทัพ (Army/Navy/Air Force Staff Talks) ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความร่วมมือกับประเทศเหล่านั้นเป็นสำคัญ

๕. การให้และรับการสนับสนุนความร่วมมือและความช่วยเหลือทางทหารจากมิตรประเทศ โดยอาจพิจารณาขอรับการสนับสนุนจากมิตรประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและทางทหารสูงกว่า โดยมุ่งเน้นไปที่การขอรับการสนับสนุนที่นิ่งศึกษาในหลักสูตรทางทหารต่าง ๆ การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการวิจัยและพัฒนาทางทหารร่วมกัน นอกจากนี้อาจพิจารณาเสนอให้การสนับสนุนทางทหารต่อมิตรประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและทางทหารน้อยกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประเทศรอบบ้านด้วยการมอบสิ่งอุปการณ์ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางทหารและให้ความอนุเคราะห์ด้านการรักษาพยาบาลแก่บุคคลสำคัญของประเทศรอบบ้าน เพื่อสร้างไมตรี และความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในระดับผู้นำ อันจะนำมาซึ่งความสนิทสนมคุ้นเคย และสามารถพบปะเจรจาสร้างความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาการกระทบกระทั่งในเรื่องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

๖. การประชุมแลกเปลี่ยนเฉพาะด้าน (Experts' Talks) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ รวมทั้งข้อมูลระหว่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยอาจพิจารณาจัดการประชุมแลกเปลี่ยนกับผู้เชี่ยวชาญจากมิตรประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิ การข่าวกรอง การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ การแพทย์ทหารและการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ การต่อต้านการก่อการร้าย การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) โรคติดต่ออุบัติใหม่ (Emerging Infectious Diseases) และความมั่นคงทางทะเล เป็นต้น

๗. การแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับกลาง (Staff Visit) และในระดับผู้ปฏิบัติงาน (Officials' Visit) เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้เกิดความไว้วางใจและความสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างกันของกำลังพล รวมทั้งพิจารณาการพัฒนาความสัมพันธ์ที่มีมากขึ้นในการแลกเปลี่ยนการเยือนของเรือรบและอากาศยานในรูปแบบ Goodwill Visit จนถึงการใช้ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การฝึกก่อนเข้าร่วมการฝึกร่วม/ผสมต่อไป

๘. การฝึกซ้อม/ผสม และการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬากับมิตรประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อเป็นการเสริมสร้างให้เกิดความไว้วางใจและความสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างกันของกำลังพลตั้งแต่ระดับปฏิบัติจนถึงผู้บังคับบัญชาระดับสูง และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่าง ๆ ด้วย

๙. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการร่วม/ผสมระหว่างประเทศของกองทัพไทย โดยการเข้าร่วมในการปฏิบัติการกิจเพื่อสันติภาพภายใต้กรอบสหประชาชาติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ และการปฏิบัติการเพื่อความมั่นคงทางทะเลทั้งในระดับหน่วย และบุคคล

๑๐. การเข้าร่วมหรือการจัดการประชุมระดับพหุภาคีที่กระทรวงกลาโหมหรือกระทรวงกลาโหมมิตรประเทศ รวมถึงเหล่าทัพเป็นเจ้าภาพ ซึ่งมุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงระดับสูงของแต่ละประเทศได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน

๑๑. การเข้าร่วมนิทรรศการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นิทรรศการการแสดงอาวุธและการบินที่กระทรวงกลาโหมมิตรประเทศเป็นเจ้าภาพ และการเป็นเจ้าภาพจัดนิทรรศการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย เพื่อเป็นการติดตามความก้าวหน้าในกิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และเป็นโอกาสที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของแต่ละประเทศได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน

๑๒. การประชุมทางวิชาการเครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียน (Track II Network of ASEAN Defence and Security Institutions: NADI) เพื่อสร้างเครือข่าย สร้างความเชื่อมั่น และสร้างความคุ้นเคยระหว่างคลังสมองของอาเซียน (ASEAN Think Tank) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญในความร่วมมือระหว่างทหารของประเทศสมาชิกอาเซียน ประเด็นด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศที่อาจเกิดขึ้น และประเด็นท้าทายด้านการป้องกันประเทศและความมั่นคงที่เกิดขึ้นในอนาคต

๑๓. การปฏิบัติการอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านการต่างประเทศของรัฐบาลรวมทั้งหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการด้านต่างประเทศในภาพรวมของประเทศ รวมทั้งการดำเนินการอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ภายใต้กรอบกิจกรรมข้างต้น

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๓.๑.๓ ความจำเป็นของแนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

เพื่อให้การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนของกระทรวงกลาโหมเป็นไปตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ (ASEAN Community Vision 2025) แผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ (ASEAN Political-Security Community Blueprint 2025) แผนงาน ยุทธศาสตร์ นโยบายที่เกี่ยวข้อง และเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา ตลอดจนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคต โดยมุ่งเน้นการปรับรูปแบบการทำงานของหน่วยงานเพื่อรองรับฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) แนวทางการปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๔ แนวทางการปฏิบัติดังนี้

๑. การพัฒนากระทรวงกลาโหมให้มีความพร้อมและขีดความสามารถในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

๒. การขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

๓. การสร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชน

๔. การสนับสนุนการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

การพัฒนากระทรวงกลาโหมให้มีความพร้อมและขีดความสามารถในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

เป็นการสร้างเสริมจุดแข็ง ลดจุดอ่อน แสวงประโยชน์จากโอกาส ตลอดจนหลีกเลี่ยง/ขจัดภัยคุกคามจากภายนอก เพื่อให้กระทรวงกลาโหมสามารถดำเนินกิจกรรมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑. การพัฒนาบุคลากรของกระทรวงกลาโหม

๑.๑ จัดให้มีหลักสูตรหรือสนับสนุนทุนการศึกษาให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงการจัดบุคลากรเข้ารับการศึกษาศาสนา สถาบันการศึกษาตามเหล่าทัพกับประเทศสมาชิกอาเซียน

๑.๒ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนของกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานอื่น ๆ ด้านความมั่นคง รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือของประชาคมอาเซียน ให้บุคลากรในกระทรวงกลาโหมได้รับรู้และเกิดความเข้าใจ

๑.๓ การปรับปรุงแบบการปฏิสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศคู่เจรจา ตลอดจน สำนักเลขาธิการอาเซียน และ องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ภายใต้สถานะแวดล้อมฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของบุคลากรในระดับต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาสัมพันธ์ สร้างความคุ้นเคย และสร้างเสริมประสบการณ์ร่วมปฏิบัติงานกับบุคลากรของมิตรประเทศ

๒. การพัฒนาระบบงานของกระทรวงกลาโหม

๒.๑ การปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การพัฒนารูปแบบการดำเนินการของการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ ในรูปแบบทวิภาคี ให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินการในลักษณะพหุภาคี โดยเฉพาะการประชุมในกรอบการประชุม ADMM และกรอบการประชุม ADMM-Plus เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงกลาโหมมีการบูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน และบทบาทของไทยในอาเซียนและประชาคมโลก

๒.๒ การแปรสภาพหน่วยงาน การจัดตั้งหน่วยงาน และการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน รวมทั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน เพื่อให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับ การดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน และกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ โดยเฉพาะการผลักดันศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (ASEAN Center of Military Medicine: ACMM) ให้เป็นองค์กรของอาเซียน โดยสมบูรณ์ และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ การพัฒนาระบบงานราชการให้มีความรวดเร็ว คล่องตัว และอ่อนตัวมากยิ่งขึ้น โดยแสวงประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๒.๔ การจัดทำแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นสะพานเชื่อมระหว่างภาคนโยบายและภาคปฏิบัติ สำหรับให้ทุกหน่วยงานในกระทรวงกลาโหมสามารถดำเนินการและประสานการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการและมีประสิทธิผล

๓. การแสวงความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นรวมถึงกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยการพัฒนาสัมพันธ์จัดกิจกรรมความร่วมมือทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติการ และการพบปะหารือ กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงกลาโหม ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคม ภายใต้สถานะแวดล้อมฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เพื่อสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ให้มีความเข้มแข็ง เกิดการดำเนินการที่มีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การขับเคลื่อนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เป็นเสาประชาคมหลักที่กระทรวงกลาโหมมีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางการดำเนินการภายใต้ New Normal ดังนี้

๑. การดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดของการประชุม ADMM ได้แก่

๑.๑ ความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมอาเซียนกับองค์กรภาคประชาสังคมในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ (ASEAN Defence Establishments and Civil Society Organisations (CSOs) Cooperation on Non - Traditional Security)

๑.๒ การใช้ทรัพยากรและศักยภาพทางทหารอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ (The Use of ASEAN Military Assets and Capacities in Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR)

๑.๓ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน (ASEAN Defence Industry Collaboration: ADIC)

๑.๔ การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบอาเซียน (The Establishment of ASEAN Peacekeeping Centres Network: PKC)

๑.๕ โครงการปฏิสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Defence Interaction Programmes: ADIP)

๑.๖ การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงร่วมในอาเซียน (ASEAN Logistics Support Framework: ALSF)

๑.๗ ความร่วมมือด้านการจัดตั้งระบบโครงสร้างการสื่อสารโดยตรงของประเทศสมาชิกอาเซียน (The Establishment of ASEAN Direct Communications infrastructure: ADI)

๑.๘ กองกำลังเตรียมความพร้อมอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ (ASEAN Militaries Ready Group (AMRG) on HADR)

๑.๙ การจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน (The Establishment of ASEAN Center of Military Medicine: ACMM)

๑.๑๐ ความร่วมมือด้านการจัดตั้งโครงการ Our Eyes Initiative (“Our Eyes” Initiative Concept Paper)

๑.๑๑ การจัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญของอาเซียนด้านเคมี ชีวภาพ และรังสี (Establishment of a Virtual Network of ASEAN Chemical Biological and Radiological Defence Experts)

๑.๑๒ ความร่วมมือด้านบทบาทของฝ่ายทหารอาเซียนในการสนับสนุนการบริหารจัดการชายแดน (Concept Paper on the Role of ASEAN Defence Establishments in Supporting Border Management)

๑.๑๓ ความร่วมมือด้านกลไกการประชุมด้านการแพทย์ทหารในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน กับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (Concept Paper on the Establishment of ASEAN Military Medicine Conference)

๑.๑๔ ความร่วมมือด้านแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์อากาศยานทหารบินเผชิญหน้ากัน (Concept Paper on Guidelines for Air Encounters)

๑.๑๕ ความร่วมมือด้านหลักการสำหรับการแลกเปลี่ยนการศึกษาและการฝึกในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (Principles For ADMM-Wide Education And Training Exchanges)

๑.๑๖ ความร่วมมือด้านการปฏิบัติสำหรับการปฏิสัมพันธ์ทางทะเล (Concept Paper on the Guidelines for Maritime Interaction)

๑.๑๗ ความร่วมมือด้านการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนและเครือข่ายสถาบันความมั่นคงและการป้องกันประเทศอาเซียน (Concept Paper on Enhancing the Linkages between the ADMM and the Network of ASEAN Defence and Security Institutions (NADI))

๑.๑๘ เอกสารเพื่อการหารือว่าด้วยมุมมองด้านการป้องกันประเทศเกี่ยวกับมุมมองของอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิก (Discussion Paper on ASEAN Outlook on the Indo-Pacific (AOIP) from A Defence Perspective)

๑.๑๙ เอกสารแนวความคิดว่าด้วยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลไกการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน กับภาคีนอกภูมิภาค (Concept Paper on ADMM's External Engagements)

๑.๒๐ เอกสารแนวความคิดว่าด้วยการจัดตั้งเครือข่ายความมั่นคงไซเบอร์ (Concept Paper on the Establishment of ASEAN Cyber Defence Network)

๑.๒๑ เอกสารแนวความคิดว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านข้อมูลข่าวสารและความมั่นคงไซเบอร์ ภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (Concept Paper on the ADMM Cyber Security and Information Centre of Excellence)

๑.๒๒ ระเบียบปฏิบัติประจำของศูนย์ประสานงานนานาชาติ ด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ (Standard Operating Procedures of Multinational Coordination Center (MNCC) for Humanitarian Assistance and Disaster Relief (HADR))

๒. การดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดของการประชุม ADMM - Plus ได้แก่

๒.๑ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางทะเล (Experts' Working Group on Maritime Security: EWG on MS) โดยเฉพาะการเป็นประธานร่วม EWG on MS กับสหรัฐอเมริกา ในวาระปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

๒.๒ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ (Experts' Working Group on Humanitarian Assistance and Disaster Relief: EWG on HADR)

๒.๓ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (Experts' Working Group on Peacekeeping Operation: EWG on PKO)

๒.๔ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหาร (Experts' Working Group on Military Medicine: EWG on MM) โดยกระทรวงกลาโหมและกระทรวงกลาโหมสหพันธรัฐรัสเซีย ได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่ประธานร่วมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหาร ในวาระปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

๒.๕ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (Experts' Working Group on Counter Terrorism: EWG on CT) โดยกระทรวงกลาโหมและกระทรวงกลาโหมสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่เป็นประธานร่วมในห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

๒.๖ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (Experts' Working Group on Humanitarian Mine Action: EWG on HMA)

๒.๗ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงไซเบอร์ (Experts' Working Group on Cyber Security: EWG on CS)

๓. การดำเนินการตามกรอบความร่วมมืออื่น ๆ ของอาเซียน อาทิ การประชุม ARF การประชุมหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายทหาร (ARF Security Policy Conference: ASPC) การประชุมเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (ARF Defence Officials' Dialogue: ARF DOD) และการดำเนินการภายใต้กรอบการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก (East Asia Summit: EAS)

๔. การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการร่วมกับกองทัพมิตรประเทศ ผ่านการฝึกร่วม/ผสม ในระดับต่าง ๆ

๕. การดำเนินการตามความร่วมมือในระดับทวิภาคีกับประเทศสมาชิกอาเซียน อาทิ การประชุม คณะกรรมการชายแดนทั่วไป (General Border Committee) การประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee: RBC) การประชุมคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee: HLC) การประชุมฝ่ายเสนาธิการอาวุโส (Senior Staff Talks) และการประชุมทวิภาคีระดับเหล่าทัพ (Army/Navy/Air Force Talks)

๖. การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่และการสนับสนุนการบริหารจัดการ ชายแดนและอาณาเขตทางทะเล เพื่อรับมือกับความเชื่อมโยงที่มากขึ้นจากการเป็นประชาคมอาเซียน

๗. การดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อรักษาความมั่นคง ทางทะเลในภูมิภาค

๘. การดำเนินการเพื่อการรักษาสันติภาพ การสร้างเครือข่ายศูนย์รักษาสันติภาพ และการแก้ปัญหา ด้านมนุษยธรรมที่เกิดจากทุ่นระเบิดตลอดจนวัตถุระเบิดที่ตกค้างจากสงคราม

๙. การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างมีดุลยภาพ

๑๐. การส่งเสริมประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และสิทธิมนุษยชน และการต่อต้านการทุจริต

การสร้างความตระหนักรู้แก่สาธารณชน ประกอบด้วยแนวทางดังนี้

๑. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งการจัดโครงการเพื่อให้สาธารณชน เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

๒. การให้การอบรมหรือชี้แจงหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม โดยการจัดการประชุมสัมมนาหรือการเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในโอกาสต่าง ๆ

การสนับสนุนการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน ประกอบด้วยแนวทางดังนี้

๑. การสร้างสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงที่เกื้อกูลต่อการขับเคลื่อนประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยการใช้ความร่วมมือและความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงที่ดี กับประเทศสมาชิกอาเซียนในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงอย่างยั่งยืน

๒. การเป็นจุดประสานการปฏิบัติระหว่างงานด้านความมั่นคงกับงานด้านการพัฒนา รวมทั้ง ให้ข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะด้านความมั่นคงแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

๓. การสนับสนุนการดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดริเริ่มต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของประเทศไทยในกรอบการประชุม ADMM และ การประชุม ADMM-Plus เช่น ASEAN Defence Establishments and CSOs Cooperation on Non - Traditional Security การจัดตั้ง PKC ซึ่งริเริ่มโดยกระทรวงกลาโหมและกระทรวงกลาโหม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เอกสาร Concept Paper on the Role of ASEAN Defence Establishments in Supporting Border Management การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ACMM และการเป็นประธานร่วมของคณะทำงาน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๗ ด้าน ให้มีการเชื่อมโยงด้านข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติ และแผนงาน การแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ รวมทั้ง การเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ กับ AEC และ ASCC ในฐานะผู้แทนของการประชุม ADMM และ การประชุม ADMM-Plus เมื่อได้รับมอบหมาย

๓.๒ กลไกการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

กลไกในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย กลไกในระดับชาติและกลไกในระดับกระทรวงกลาโหม โดยกลไกในระดับชาติ มีคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน การดำเนินการในกรอบอาเซียน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และในส่วนของกระทรวงกลาโหม มีปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๖ คณะ และคณะทำงาน ๑ คณะ ได้แก่

๑. คณะกรรมการประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และในส่วนของกระทรวงกลาโหม มีรองปลัดกระทรวงกลาโหม รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และรองผู้บัญชาการเหล่าทัพ เป็นอนุกรรมการ

๒. คณะกรรมการประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน

๓. คณะกรรมการประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธาน

๔. คณะกรรมการกฎหมายรองรับประชาคมอาเซียน มีเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นประธาน และในส่วนของกระทรวงกลาโหม มีผู้แทนกรมพระธรรมนูญเป็นอนุกรรมการ

๕. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ประชาคมอาเซียน มีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นประธาน และในส่วนของกระทรวงกลาโหม มีผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นอนุกรรมการ

๖. คณะกรรมการว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียน มีปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน และในส่วนของกระทรวงกลาโหม มีผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นอนุกรรมการ

๗. คณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์ไทยต่อประชาคมอาเซียน

สำหรับกลไกขับเคลื่อนในระดับกระทรวงกลาโหมนั้น มีคณะกรรมการอาเซียนกระทรวงกลาโหม เป็นกลไกหลักในการดำเนินการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหมเป็นประธาน และมีผู้อำนวยการสำนักงานอาเซียนเป็นเลขานุการและกรรมการ นอกจากนี้ มีคณะกรรมการและคณะทำงานที่เป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้กรอบการประชุม ADMM และการประชุม ADMM-Plus ดังนี้

คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในกรอบของกระทรวงกลาโหม

๑. คณะกรรมการอาเซียนกระทรวงกลาโหม มีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม เป็นประธาน และมีผู้อำนวยการสำนักงานอาเซียน สำนักนโยบายและแผนกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดในกรอบการประชุม ADMM และคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญฝ่ายไทย ในกรอบการประชุม ADMM-Plus จัดตั้งให้สอดคล้องกับเอกสารแนวความคิดภายใต้กรอบการประชุม ADMM และ ADMM-Plus โดยมีหัวหน้าหน่วยงาน หรือรองหัวหน้าหน่วยงานในระดับเจ้ากรมฝ่ายอำนาจการ หรือเจ้ากรมฝ่ายยุทธบริการที่เกี่ยวข้องเป็นประธาน โดยกรรมการและเลขานุการเป็นระดับผู้อำนวยการกองของแต่ละหน่วยงาน

๓. คณะกรรมการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอาเซียน อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม โดยมีรองปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน และมีผู้อำนวยการศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นกรรมการและเลขานุการ

๔. ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนประสานงานศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน กระทรวงกลาโหม โดยมีผู้อำนวยการส่วนประสานงาน ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน กระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ทั้งนี้ ในส่วนของ ACMM นั้น ให้ฝ่ายปฏิบัติการ ส่วนประสานงาน ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน กระทรวงกลาโหม ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน อีกหน้าที่หนึ่ง โดยให้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหัวหน้าเลขาธิการศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน และการกำกับดูแลของกองทัพบก

คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในกรอบของกระทรวงกลาโหม ในข้อ ๑ - ๔ จะมีการขออนุมัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อปรับปรุงโครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ โดยต่อเนื่อง เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๓ การประเมินผล

การประเมินผลการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน จะดำเนินการในรูปแบบของการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมในกรอบอาเซียนของหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม โดยจะรายงานในการประชุม คณะกรรมการอาเซียนกระทรวงกลาโหม ซึ่งจัดขึ้นเป็นจำนวน ๒ ครั้งต่อปี และคณะกรรมการอาเซียน กระทรวงกลาโหมจะได้รับทราบผลการดำเนินการ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะตลอดจนกำหนดกรอบการดำเนินงาน ในอนาคต เพื่อให้เกิดความบูรณาการในการปฏิบัติและปรับปรุงการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จะมีการทบทวนผลการดำเนินงานขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้อง ในวงรอบทุก ๆ ๑ ปี โดยการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการประชุมสัมมนาตามความเหมาะสม

รายการคำย่อ

ลำดับที่	คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
๑.	ACDFM	ASEAN Chief of Defence Forces Meeting	การประชุมผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียน
๒.	ACMM	ASEAN Center of Military Medicine	ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน
๓.	ADI	ASEAN Direct Communications infrastructure	ระบบโครงสร้างการสื่อสารโดยตรงของประเทศสมาชิกอาเซียน
๔.	ADIC	ASEAN Defence Industry Collaboration	ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน
๕.	ADIP	ASEAN Defence Interaction Programmes	โครงการปฏิสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
๖.	ADMM	ASEAN Defence Ministers' Meeting	การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน
๗.	ADMM-Plus	ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus	การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา
๘.	ADMM Retreat	ASEAN Defence Ministers' Meeting Retreat	การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ
๙.	ADSOM	ASEAN Defence Senior Officials' Meeting	การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียน
๑๐.	ADSOM-Plus	ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Plus	การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียนกับเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมประเทศคู่เจรจา
๑๑.	ADSOM-Plus WG	ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Plus Working Group	การประชุมคณะทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียนกับเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมประเทศคู่เจรจา
๑๒.	ADSOM WG	ASEAN Defence Senior Officials' Meeting Working Group	การประชุมคณะทำงานเจ้าหน้าที่อาวุโสกลาโหมอาเซียน
๑๓.	AEC	ASEAN Economic Community	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
๑๔.	ALSF	ASEAN Logistics Support Framework	การสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงร่วมในอาเซียน
๑๕.	AMOM	ASEAN Military Operations Meeting	การประชุมเจ้ากรมยุทธการทหารอาเซียน
๑๖.	AMRG	ASEAN Militaries Ready Group	กองกำลังเตรียมความพร้อมอาเซียน
๑๗.	AMRG on HADR	ASEAN Militaries Ready Group on Humanitarian Assistance and Disaster Relief	กองกำลังเตรียมความพร้อมอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ

ลำดับที่	คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
๑๘.	APSC	ASEAN Political Security Community	ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
๑๙.	ARF	ASEAN Regional Forum	การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
๒๐.	ARF DOD	ASEAN Regional Forum Defence Officials' Dialogue	การประชุมเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
๒๑.	ASCC	ASEAN Social Cultural Community	ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
๒๒.	ASPC	ASEAN Regional Forum Security Policy Conference	การประชุมหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายทหาร ในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
๒๓.	CSOs	Civil Society Organisations	องค์กรภาคประชาสังคม
๒๔.	EAS	East Asia Summit	การประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก
๒๕.	EWGs	Experts' Working Groups	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ในกรอบการประชุม ADMM-Plus
๒๖.	EWG on CS	Experts' Working Group on Cyber Security	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงไซเบอร์
๒๗.	EWG on CT	Experts' Working Group on Counter Terrorism	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการต่อต้านการก่อการร้าย
๒๘.	EWG on HADR	Experts' Working Group on Humanitarian Assistance and Disaster Relief	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ
๒๙.	EWG on HMA	Experts' Working Group on Humanitarian Mine Action	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม
๓๐.	EWG on MM	Experts' Working Group on Military Medicine	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหาร
๓๑.	EWG on MS	Experts' Working Group on Maritime Security	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางทะเล ในกรอบการประชุม ADMM-Plus

ลำดับที่	คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
๓๒.	EWG on PKO	Experts' Working Group on Peacekeeping Operation	คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ
๓๓.	HADR	Humanitarian Assistance and Disaster Relief	การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ
๓๔.	HLC	High Level Committee	การประชุมคณะกรรมการระดับสูง
๓๕.	JCOESC	Joint Coordinated Operations and Exercises Sub - Committee	การประชุมคณะอนุกรรมการร่วมด้านยุทธการและการฝึก
๓๖.	JDA	Thailand - Malaysia Joint Development Area	พื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย
๓๗.	NADI	Network of ASEAN Defence and Security Institutions	เครือข่ายหน่วยงานด้านความมั่นคงแห่งอาเซียน
๓๘.	NGO	Non - Governmental Organisation	องค์กรนอกภาครัฐ
๓๙.	PKC	Peacekeeping Centres	ศูนย์ปฏิบัติการรักษาสันติภาพ
๔๐.	RBC	Regional Border Committee	การประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค
๔๑.	SST	Senior Staff Talks Meeting	การประชุมประสานงานฝ่ายเสนาธิการระดับอาวุโส
๔๒.	TTX	Table Top Exercise	การจัดการฝึกแก้ปัญหาบนโต๊ะ
๔๓.	VTC	Video Teleconference	การจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

รายชื่อผู้จัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์

พล.อ.พงษ์สวัสดิ์   พรรณจิตต์   ผอ.สนผ.กท. (ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๖๓ - ๓๐ ก.ย.๖๔)

ที่ปรึกษา

พล.อ.นุชิต   ศรีบุญส่ง   ผอ.สนผ.กท. (ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๖๔ ถึงปัจจุบัน)
พล.ท.ยุทธเกียรติ   ล้วนไพรินทร์   รอง ผอ.สนผ.กท.
พล.ต.พรพจน์   เมธาวุฒินันท์   ผช.ผอ.สนผ.กท.
พล.ต.ปนิวัจน์   ทรัพย์รุ่งเรือง   ผอ.สอช.สนผ.กท.
พล.ร.ต.อัครเดช   จุณศิริ ร.น.   เสธ.ศอพท.
น.อ.ปรัชญา   สารีกา   รอง ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.
พ.อ.สุวรรณชัย   ชะเอม   รอง ผอ.สอช.สนผ.กท.

บรรณาธิการ

น.อ.เผด็จชัย   กุลพิบูลย์   ผอ.กยช.สอช.สนผ.กท.
พ.ท.หญิง จันทร์ทิพย์   ธัญธงชัย   ทน.เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
น.ท.ดำรงพล   ชะระอำ ร.น.   ทน.ความร่วมมือกับคู่เจรจา กรช.สอช.สนผ.กท.
น.ท.หญิง แสงสม   เพ็ญศิริ ร.น.   ทน.ยุทธศาสตร์อาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
พ.ต.กรกิตติ   พวงทอง   ประจำแผนกยุทธศาสตร์อาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
ร.อ.นพพล   สังข์จ้อย   ประจำแผนกเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
ร.อ.ขจร   บำรุงหมู่   ประจำแผนกเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
ร.ท.หญิง พจนพร   กังสดาร   ประจำแผนกยุทธศาสตร์อาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
พ.อ.อ.สราวุฒิ   แจ่มสว่าง   เจ้าหน้าที่สารบรรณและธุรการ สอช.สนผ.กท.
จ.ส.อ.กฤติเดช   ปลอดภัย   เสมียนแผนกยุทธศาสตร์อาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
พ.จ.อ.ศรัณย์   พลอยสีสุข   เสมียนแผนกเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน กยช.สอช.สนผ.กท.
